

## **Amerikanernes bombardement af Nordvietnam december 1972**

(kun uddrag fra ledere)

### **Onsdag den 20. december 1972**

BT-leder: *Tilbage til stenalderen* – hvori det hedder:

»Tilbage til stenalderen., Det er den skæbne, regeringen i verdens rigeste land har tiltænkt en af verdens fattigste og mindste, uden risiko for gengældelse. Tilbage til stenalderen. Det er præsident Nixons julebudskab til den nation, hvis største forseelse synes at være, at den tog USAs egen uafhængighedserklæring alvorligt. (...) USA kan aldrig vinde krigen i Vietnam. Med mindre Nixon ser det som en sejr for »friheden« og »demokratiet« at skaffe et kompromiteret styre i Saigon en ekstra galgenfrist.«

Nordvietnam kaldes »det lille fattige land nord for den 17. breddegrad.«

Berlingske-leder:

Lederen bruger ordvalget »en skuffelse for alle«, når fredsforhandlingerne er brudt sammen, og »krigen derfor igen er i gang.« Uenigheden, der skiller USA og Nordvietnam, drejer sig ifølge Berlingskes lederskribent mest af alt om amerikanernes krav om, »at våbenhvilen skal være effektiv.« Lederen slutter sig til det amerikanske krav med ordene: »Men det er væsentligt for deres (= forhandlingerne, red.) videre forløb, at det bliver en våbenhvile, der kan holde. Det må være rigtigt, selv om det kan være svært og koste skuffelser, at insistere på klare og faste betingelser. Tilsyneladende ville det være have været lettere at slutte her og lade stå til. Men vor tid har eksempler nok på hvilke vanskeligheder det kan bringe sidenhen. Det er bedre at holde ved nu end at skulle råde bod senere.«

### **Den 21. december 1972**

Berlingske-leder: *Bomberne*

»Den voldsomhed, hvormed præsident Nixon har ladet det amerikanske luftvåben bombardere Hanoi og Haiphong og en lang række andre mål i Nordvietnam straks efter Paris-forhandlingernes afbrydelse, har rystet alle, også dem, der har forståelse for Amerikas prøvelser såvel som Vietnams.« Alligevel kritiserer Berlingske statsminister Anker Jørgensens verbale protest, fordi han tidligere har kritiseret den amerikanske regering »i tide og utide.«

»Men en protest er her på sin plads: den er udtryk for en holdning, der har dækning i de videste kredse i den danske befolkning.«

Den amerikanske regering har ikke forklaret, hvorfor bombardementerne skulle være nødvendige: »I stedet har den efterladt et ubehageligt indtryk af, at præsident Nixon impulsivt og egenmæssigt har forsøgt at fremkalde den størst mulige chok-virkning med lige ringe agt for ven og fjende.«

Jyllands-Posten leder: *Forsinket fred* – Bombardementerne betyder ikke stop for kommende fredsforhandlinger, selv om de er blevet forsinket »mere end

optimisterne havde håbet, men ikke nødvendigvis mere end realiteterne havde regnet med.«

Avisen er tæt på at kritisere USA: »Også baggrunden for præsident Nixons beslutning om at genoptage bombningerne af Nordvietnam er uklar. Den kan være militære overvejelser, hvis natur først vil blive kendt efterhånden, men uanset hvad der ligger i dem, forekommer bombninger i dette voldsomme omfang politisk ukloge; USA kan vanskeligt motivere dem over for verdensoffentligheden; og ender krigen alligevel snart, havde det været rarere for USA at komme ud af den med kommunistiske voldshandlinger som det sidste, blivende udtryk.«

»Hvad angår USA, er dets fredsvilje uomtvistelig«

Hobro Dagblad-leder:

»Krig er da modbydelig. Bombardementerne også. Som bekendt er amerikanerne ikke de eneste, som kaster bomber i Vietnam.

Nordvietnameserne har f.eks. for nylig rettet et raketangreb mod en amerikansk base ved Saigon. Også her blev en mængde uskyldige civile ofre. Hvorfor skyndte Anker Jørgensen sig ikke at fordømme også denne handling?«

### **Den 22. december 1972**

Weekendavisen-leder: *Krigen går videre*

»Det er vanskeligt fra den anden side af jordkloden at anfægte det militære behov for nye amerikanske bombardementer, som kan svække eller bremse nye nordvietnamesiske militære fremstød ned i Sydvietnam. Men prisen, som USA må betale for disse bombardementer, er langt større end de menneskelige, bombardementerne forvolder både i Nordvietnam og blandt de amerikanske piloter.«

### **Den 23. december 1972**

BT-leder lørdag: *Nixons jul*

Om at det årtusinde gamle julebudskab - »fred på jorden og i menneskene hans velbehag« - »overdøves i Nordvietnam af drønene fra de amerikanske B 52-bombeflyes dødbringende last og skrigene fra de mange, der ligger under ruinerne. (...)

Lederen bringer et citat fra New York Times: »Vi oplever en terrorisme i hidtil ukendt omfang. Selv hvis målene var strengt militære, ville meget andet end militæret blive fanget i så omfattende ødelæggelser, specielt i en blitz, der på blot to dage anslås at have udløst 20.000 tons sprængstof - svarende til Hiroshima-bombe.«

»Også i København demonstreres i dag - forhåbentlig på en måde og i et omfang, der til fulde kan vise, at her er ikke tale om sekterisk anti-amerikanisme eller fordækte politiske formål, men et enigt folks forfærdelse over og fordømmelse af, at et fredshåb, der kun - for at bruge Kissingers' ord »mangler en procent« i at blive realiseret«.

»I dag kan ingen tro på Nixons ord, og – hvad der som påpeget bl.a. i New York Times er alvorligere – på USAs ord.«

Jyske Tidende-leder: »Selv dem, der forstår den politiske baggrund for USAs juleoffensiv, kan ikke godkende de anvendte metoder. Bombningen af nordvietnamsiske storbyer er en grupvækkende handling uanset den politiske indstilling, man har til det kommunistiske styre.« Jyske Tidende opfordrer derudover til øjeblikkelig bombestop.

### **Den 24. december 1972**

Berlingske-leder: *Det første skridt*

»USA kan ødelægge Hanoi. Med den metodiske fortsættelse af den form for bombekrig, der i den forløbne uge har trukket striber af ødelæggelse gennem den nordvietnamsiske hovedstad, kan det mål nås. Men det løser ikke konflikten. Det er ment som politisk krigsførelse, men den fører ikke til det politiske mål.«

Derfor bør Nixon tage det første skridt, nemlig at indstille bombardementerne.

### **Den 25. december 1972**

Jyske Tidende-leder:

»Der er i dag ikke noget, der tyder på, at Nixon-regeringen har noget til overs for Thieu-regimet. Det er ikke for denne diktators blå øjnes skyld, krigen fortsættes. Den enkle årsag til, at den genoptages, er spørgsmålet om bevarelsen af simple frihedsrettigheder for de millioner af sydvietnameserne, som ikke sympatiserer med kommunisterne.«

### **Den 26. december 1972**

Jyllands-Posten leder: *Angrebene på Amerika*

Avisen kritiserer alle de, der »med specielle politiske anskuelser og hensigter« kritiserer Amerika, men »en sørgmodig kommentar uden for koret lader sig imidlertid ikke undertrykke. For millioner, der nærer oprigtig taknemmelighed og hengivenhed over for USA, føler i disse dage ulykke ved efterretningerne om om de voldsomme amerikanske bombardementer af mål nord for 20. breddegrad, i Nordvietnam, Følelsen af ulykke er nært forbundet med troen på, at den stadige kamp for demokratiet tillige er en kamp for humanitet og barmhjertighed.«

»Ingen resultater retfærdiggør bombardementerne. Misforholdet mellem lidelserne og det, der vindes militært, forekommer i lyset af alt, hvad vi ved, for skærende. Der er udefra set noget grotesk og absurd ved denne form for krigsførelse...«

»Men hvad USAs venner i dæmpet sprog med kraft i dag siger til præsident Nixon: Hold op. Ingen amerikanske interesser i Asien kan være så væsentlige, at de er denne pris værd. (...) Hellere soldater på landjorden end bare en brøkdal af disse rædsler fra luften.«

## **Den 28. december 1972**

Berlingske-leder: *For stærke ord*

Avisen kritiserer Olof Palme: »Den svenske statsminister har givet sin protest mod bombardementerne en sådan følelsesladet forvridning, at den har mistet politisk mening.« - skriver avisen, der finder, at det »har ingen mening« at sammenligne Vietnam med Guernica, Oradour-sur-Glane eller Lidice...

»Man kan med fuld ret opfordre Nixon til at indstille bombardementerne og lægge presset på forhandlingerne igen. Men protesternes form og indhold må være relevant. Dette har lige så lidt med Hitlers krigsforbrydelser at gøre som med Danmarks medlemskab af Atlantpagten.«

BT-leder: *Vietnam og NATO*

Om at det slet ikke er så uforståeligt, når nogen ser en forbindelse mellem Danmarks medlemskab af NATO og USAs krigsførelse i Vietnam – eller som BT kalder det:

USAs »groteske afpresningsterror nord for den 17., breddegrad«

»Og det er uærligt at affeje problemstillingen med at sige, at NATO og Vietnam ikke har noget med hinanden at gøre.«

»Men til syvende og sidst er det vel ikke helt og aldeles ligegyldigt, hvem man er i alliance med. Til syvende og sidst bliver det et spørgsmål, om man fortsat vil hytte sig under den samme magt-paraply, som den der for tiden lader det regne med død og tilintetgørelse i Vietnam.«

»Men allerede ved at affeje sammenhængen mellem Vietnam og NATO slår danske politiske i dag, en fed streg hen over Atlantpagtens mere ideelle indhold – at dens deltagere er forenet i forsvaret for elementære menneskerettigheder.«

Om forskellen mellem kommunismen og USA: »Så er forskellen mellem de to reduceret til, at den ene propper folk, der tænker anderledes, i en fangelejr eller på en galeanstalt, mens den anden bomber dem fra sans og samling.«

## **Den 29. december 1972**

Berlingske-leder: *De stores reaktioner*

Avisen spekulerer over Moskvas og Pekings afdæmpede protester, mens mange i den vestlige verden er vrede over bombardementerne. »Selv USAs venner og allierede har ikke på nogen måde kunnet overbevises om nytten eller rimeligheden af deres fortsættelse.«

## **Den 31. december 1972**

Berlingske-leder: *Det sidste af krigen*

Hvis det Hvide Hus meldte stop for bombardementerne »vil (det) blive hilst velkommen over alt i verden, hvor de sidste to ugers tilbagefald til voldsomme krigshandlinger har voldt bekymring.«

Lederen slutter: »Det vil blive debatteret, om det virkelig var påkrævet, at præsident Nixon slog så hårdt til som reaktion på forhandlingskrisen. Han

selv og hans mænd vil hævde, at den hårde indsats løste den så hurtigt. Andre vil mene, at det var unødigt spild af liv. Påstand kan stå mod påstand nu, og det gavner kun lidt. Men alle kan vel samles i håbet om, at dette så var krigens sidste krampetrækninger, og at freden er ved at blive til.«